

Modern Jazz Quartet: Fontessa

Text: **Pere Ferrando**
classicsdelrock@hotmail.com

Entre els anys 1946 i 1950 Dizzy Gillespie va passejar el *bop* per l'Europa civilitzada amb la seva gran orquestra. Conten que els arranjaments dels instruments de vent requerien

tant d'esforç per part dels músics que calia realitzar un descans. Mentre reposaven, Gillespie tingué la idea d'incloure el vibrafonista Milt Jackson acompanyat per la secció rítmica de l'orquestra, formada per John Lewis, Ray Brown i Kenny Clarke. Quan la banda de Dizzy va dissoldre's per qüestions econòmiques, els quatre músics van formar el Milt Jackson Quartet. Poc després, el pianista John Lewis n'assumí la direcció i el grup quedà amb el nom de Modern Jazz Quartet.

A pesar de sorgir de les files del *bop* de Gillespie, ben aviat el grup va prendre camins força diferents. De fet, John Lewis era un dels ideòlegs del "cool"; ell formà part de les mítiques sessions del segell Capitol de les quals sorgí *Birth of the Cool* de Miles Davis. Va escriure dues composicions i hi tocà el piano a quatre.

La filosofia musical de Lewis residia en les troballes d'aquelles sessions, adaptades al seu peculiar estil que bevia de la música clàssica, concretament de la música europea del segle XVIII. Tot això sense renunciar a la llibertat que en algun moment li podia aportar el *bop*; o els elements primaris del jazz, blues o swing. O altres formes de la música clàssica (la fuga, especialment). I com a lema màxim sobre els instruments, l'absència d'efectismes impressionistes. Això era l'MJQ.

Tots els discos que el grup enregistrà durant la dècada dels anys cinquanta són més que interessants. *Modern Jazz Quartet. Vol 1, Django, Concorde...* He elegit *Fontessa*, un disc perfecte que inclou una de les peces essencials de Lewis: la *suite* que dona títol a l'àlbum, tan preciosa i elaborada com *La Ronde Suite*, que havia escrit quatre anys abans.

Fontessa està inspirada per la Commedia dell'Arte renaixentista. Està dividida en tres parts, cadascuna escrita sota la influència d'algun dels seus personatges. A la primera (basada en Arlequí), vibràfon i piano van units perfectament fins a la improvisació del primer instrument; a la segona (Pierrot), el piano es col·loca en primer pla, mentre que a la tercera (Colombina) és el baterista Connie Kay (substitut de Clarke) qui realitza la part improvisada. Onze minuts amb una sonoritat brillant, aguda, elegant, summament emotiva. Una peça que podem situar entre les millors d'aquella dècada. La resta del disc cavalca entre el blues (*Bluesology, Willow Weep For Me*) o la línia clàssica que el grup mai no va abandonar (*Versailles*), sense oblidar una felicitació d'*Over the Rainbow*.

La rara anatomia dels centaures i l'autòpsia teatral de la Iguana

Text: **Javier Matesanz**
javiermatesanz@fancine.es

La rara anatomia dels centaures, tot i agafar el títol genèric d'un llibre de relats, és un compendi de sis contes que pertanyen a dues obres de la narrativa breu de Miquel Àngel Riera (Manacor, 1930 - Palma, 1996) escorcollades per Iguana Teatre. I això ja implica una dificultat, pel que fa a la translació de les històries d'un llenguatge literari a un de teatral, que no sempre coincideixen; però alhora els continguts es beneficien de la solidesa que garanteix la paraula de l'autor manacorí (ambdós ho són: Fullana també), de solvència i bellesa ben contrastades.

I per escometre aquesta nova aventura teatral de la companyia del Molinar, el director no ha intentat lligar argumentalment els sis relats sobre l'escenari, sinó crear-hi un espai, un paisatge dramàtic incert que els albergui i els hi permeti fluir, i oscil·lar entre el costumisme i la fantasia sense necessitat de justificar-se ni de crear transicions lògiques. Una mena d'indret màgic, com de trànsit cap a qualsevol lloc real o irreal, allà on tot és creïble, on tot encaixa, i no precisament per ser un espai neutre, sinó perquè l'ambient esdevé del tot acollidor, malgrat la duresa tràgicòmica dels continguts dels relats ex-

« *La rara anatomia dels centaures es fa curta (a més de ser-ho). Et manté alerta amb els constants canvis de registre dels intèrprets, distret amb els ritmes alterns que defineixen cada capítol o que fins i tot es combinen, i encisat amb la hipnòtica atmosfera que embolcalla tota la funció* »

posats. Un marc preciós, acaronat i matissat per l'excel·lent feina d'il·luminació de Toni Gómez, al servei de la contundència poètica i emocional d'un diver-

cepció, tot i que el conjunt esdevingui molt equilibrat, àgil i lleuger. Entretingut, en suma, i amb alguns moments realment fantàstics, com el monòleg hilarant de Nies Jaume, que potser és el punt àlgid de la funció com a divertiment.

En canvi, en altres episodis la cosa es fa més feixuga. La part literària s'imposa a la teatral, que es limita a ser la plataforma necessària per relatar la història, que s'hi conta més que no s'hi mostra. És el cas del darrer dels contes, narrat a cinc veus, però que no deixa de ser la transmissió escènica de la lletra impresa sense gaires concessions a la representació ni a la interpretació de l'original. I això fa que hi decaigui l'interès i afluixi la tensió emocional. Una llàstima, perquè coincideix amb el final de la representació.

Però *La rara anatomia dels centaures* es fa curta (a més de ser-ho). Et manté alerta amb els constants canvis de registre dels intèrprets, distret amb els ritmes alterns que defineixen cada capítol o que fins i tot es combinen, i encisat amb la hipnòtica atmosfera que embolcalla tota la funció. I així, tot i els seus alts i baixos, entreté amb somriures que sovint esdevenen rialles, i sacseja algunes emocions íntimes que convé no deixar que es rovellin.

La rara anatomia dels centaures
Autor: Miquel Àngel Riera

Companyia: Iguana Teatre
Coproducció: Teatre Principal de Palma, Caer, El canal i Caet
Dramatúrgia: Pere Fullana
Intèrprets: Sergi Baos, Maria Bauçà, Aina Calpe, Nies Jaume, Carles Molinet
Espai: Teatre Principal de Palma, del 7 al 10 d'abril